

Perustuslakivaliokunta

Perjantai 27.3.2026 klo 7.30—11.02

Läsnä

puheenjohtaja Heikki Vestman kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11) (8 osittain)
varapuheenjohtaja Onni Rostila ps (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 5 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 5 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (5, 6, 8, 9, 10, 11) (4, 7 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (6, 8, 9, 10, 11) (3, 4, 5, 7 osittain)
jäsen Arja Juvonen ps (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4, 5 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (4, 5, 6, 7) (3, 8 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Mats Löfström r (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (4 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (6, 7, 8, 9, 10, 11) (4, 5 osittain)
jäsen Karoliina Partanen kok (4, 5, 6, 8, 9, 10, 11) (3, 7 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (7 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (5, 6) (4, 7 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (3, 4 osittain)
varajäsen Jani Mäkelä ps (4, 5 osittain)
varajäsen Saku Nikkanen sd (4) (3, 5 osittain)
varajäsen Henrik Vuornos kok (4, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 5 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Johannes Heikkinen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2025

Kertomus K 20/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2025 A 3

Pöytäkirja PeVP 29/2026 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 4 toiseksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valiokunnan mielestä valtioneuvoston tulee arvioida, pitäisikö nimenomaista kielellisiä oikeuksia koskevaa sääntelyä sisällyttää sääntelyyn sähköisistä palveluista."

Päätettiin korvata kappaleen 8 toinen virke seuraavilla kahdella virkkeellä: "Kertomuksessa tuodaan esiin Englanti Suomen kansalliskielten rinnalla -selvitys. Siitä käy valiokunnan käsityksen mukaan ilmi, että korkeakouluissa englanti on korvannut suomen kieltä joissakin toiminnoissa ja heikentänyt erityisesti suomenkielisen opetuksen saatavuutta ja tutkimuksen mahdollisuuksia."

Päätettiin muuttaa kappale 11 kuulumaan seuraavasti: "Hallintolain 9 §:n mukaan viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Kertomuksen mukaan 632 000—812 000 ihmistä, eli 11—14 prosenttia väestöstä tarvitsee selkokieltä. Kuten kertomuksessa on tuotu esiin, voi selkokielen kohderyhmille asiointi viranomaisten kanssa olla hyvin vaikeaa, jolloin selkeä yleiskieli ei riitä, vaan asioiden ymmärrettävyys vaatii selkokielen käyttöä. Perustuslakivaliokunta pitää hyvänä, että oikeusministeriö on katsonut aiheelliseksi käsitellä kertomuksessa lyhyesti myös selkokieltä ja sen käytön edistämistä valtionhallinnossa. Valiokunta kiinnittää lisäksi huomiota myös tarpeeseen edistää selkokieltä muissakin julkisen hallinnon järjestämissä palveluissa."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 199/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 199/2025 vp PeV 27.03.2026 professori Veli-Pekka Viljanen Asiantuntijalausunto A 4

Asiantuntijalausunto HE 199/2025 vp PeV 27.03.2026 apulaisprofessori Anu Mutanen Asiantuntijalausunto B 4

Asiantuntijalausunto HE 199/2025 vp PeV 27.03.2026 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto C 4

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- erityisasiantuntija Katariina Jämsén, työ- ja elinkeinoministeriö
- professori Veli-Pekka Viljanen, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

Pöytäkirja PeVP 29/2026 vp

- apulaisprofessori Anu Mutanen, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 5/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 5/2026 vp PeV 27.03.2026 apulaisprofessori Anu Mutanen Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto HE 5/2026 vp PeV 27.03.2026 oikeustieteen tohtori Antti Tapanila Asiantuntijalausunto B 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- erityisasiantuntija Hanna Leivo, oikeusministeriö
- apulaisprofessori Anu Mutanen, liite
- oikeustieteen tohtori Antti Tapanila, liite

6. Eläinten oikeudet perustuslakiin

Kansalaisaloite KAA 8/2023 vp

Lisäselvitys KAA 8/2023 vp PeV 27.03.2026 professori Mikael Hidén Asiantuntijalausunto A 6

Valiokunnassa oli kuultavana:

- professori Mikael Hidén, liite

7. Hallituksen esitys eduskunnalle varmuusvankeutta ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 14/2026 vp

Lisäselvitys HE 14/2026 vp PeV 26.03.2026 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto A 7
Lisäselvitys HE 14/2026 vp PeV 26.03.2026 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto B 7
Lisäselvitys HE 14/2026 vp PeV 26.03.2026 professori Elina Pirjatanniemi Asiantuntijalausunto C 7
Lisäselvitys HE 14/2026 vp PeV 26.03.2026 professori Jukka Viljanen Asiantuntijalausunto D 7
Lisäselvitys HE 14/2026 vp PeV 26.03.2026 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo Asiantuntijalausunto E 7

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- professori Sakari Melander, liite
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Elina Pirjatanniemi, liite
- professori Jukka Viljanen, liite
- Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Pöytäkirja PeVP 29/2026 vp

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain, ulkomaalaislain 131 §:n sekä poliisilain 2 luvun 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 121/2025 vp

Merkittiin, että puheenjohtaja Vestman poistui kokouksesta ja varapuheenjohtaja Rostila ryhtyi johtamaan puhetta.

Merkittiin, että puheenjohtaja Vestman palasi johtamaan puhetta.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

10. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 7.4.2026 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala